

LIGNINGSUTVALGET

FINANSDEPARTEMENTET

Akersgt. 40
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Høring - forslag til endringer i ligningsloven.

Høringen omhandler

- 1) forslag om å gjeninnføre bestemmelsen om tilleggsskatt med 15 % når skattyter gir uriktige eller ufullstendige opplysninger som senere blir oppgitt ukrevet av arbeidsgiver eller andre tredjeparter
- 2) forslag om å oppheve ligningslovens § 9-2 nr 7, dvs at skattyter mister klageretten ved:
 - unnlatt levering av pliktige oppgaver
 - unnlatt å gi opplysninger som ligningsmyndighetene spesielt har bedt om
 - unnlatt å medvirke til spesiell undersøkelse etter pålegg etter § 4-10
 - ikke levert oppgave eller dokumentasjon som nevnt i § 4-12 nr. 1 eller nr. 2

Det vises til Finansdepartementets høringsnotat av 16.12.2011 om forslag til endringer i ligningsloven, der det fremgår at begge forslagene fremmes som tiltak for å styrke skattyters rettssikkerhet. Begge sanksjonshjemler er tiltak for å bidra til at skattyter overholder sine opplysningsplikter ift målsetting om riktig ligning.

Ad 1) 15 % tilleggsskatt

Gjeldende rett er i dag at tilleggsskatt i slike tilfelle etter § 10-4 ilegges med 30 % , dersom ikke unnskyldelige forhold foreligger i et omfang som ekskluderer bruk av tilleggsskatt – dvs at det enten anvendes 30 % eller ingen tilleggsskatt. Forslaget innebærer en gjeninnføring av sats 15 % - lik rettstilstanden frem til 2010 for forhold der kontrolloppgavene faktisk ble sendt inn.

Det er vår vurdering at faren for faktiske unndragelser er mindre der tredjeparter ukrevet gir kontrollopplysninger til ligningsmyndighetene. Videre oppfattes konsekvensalternativene 30 % tilleggsskatt eller alternativt 0 % som et for stort sprang til at det dekker rettsfølelsen for riktig tilpasset sanksjonering. En forsterket fokusert vekt på unnskyldelighetsgrunner som dagens forvaltningsregler betoner, dekker neppe opp behovet for en tilpasset pønalt reaksjon. Det synes derfor grunnlag til å tilslutning til at 15 % tilleggsskatt gjeninnføres; dvs at satsen skal være 15 % når de uriktige eller ufullstendige opplysningene gjelder poster som er oppgitt av arbeidsgiver eller andre etter kap. 6.

For øvrig vil vi bemerke at gjeldende tilleggsskatteinstitutt generelt gir et lite fleksibelt handlingsrom for å sikre tilpasset sanksjonering. Det etterlyses et større handlingsrom for ulike prosentstørrelser enn de gjeldende alternativer. Dette gjelder spesielt muligheter for å anvende satser under 30 %. Avhengig av handlingens straffverdighet mht subjektive forhold og økonomisk størrelse og konsekvens, og ikke minst sett i forhold til rettsutvikling i tråd med normgivningen i EMK og EMD bør dette vurderes nærmere.

Ad 2) tap av klagerett etter § 9-2 nr 7

Tap av klagerett for skattyter som ikke har levert eller medvirket som fremgår av bestemmelsens a-d er i dag et vurderingstema jf ”kan ikke kreve”. (Kf absolutt tap når mer enn ett år). Dette innebærer en skjønnsvurdering etter nærmere bestemte kriterier, og med de da iboende og ikke ubetydelig risiki for ulik praktisering. En sammenblanding av klageadgang og sanksjon er prinsippielt heller ikke uten videre gunstig. Et bortfall vil styrke skattyters rettssikkerhet gjennom økt faktisk klageadgang.

Det vil imidlertid være klare pliktforsømmelser som foreligger der skattyters klage i en aktuell situasjon blir nektet tatt til behandling, og etter en nærmerer foretatt rimelighetsvurdering etter de opplistede kriterier i § 9-5 nr 7. Med en korrekt saksvurdering i spørsmålet om saken bør tas til behandling ut fra en slik rimelighetsvurdering, skal de som av ulike mer unnskyldelige grunner har forsømt seg få sin klage realitetsbehandlet.

Videre vil tap av klagerett – dersom dette ikke erstattes av alternativ sanksjonering – lett øke mangel på oppgaveleveranser og unnlatt etterkommelse av andre pålegg v kontrollhandlinger i spekulasjonshensikt om gunstige skjønnsfastsettelse. Staten trenger effektive sanksjonsmidler i en effektiv masseforvaltning for å sikre korrekt oppgavegiving og medvirkning til rett skatteoppgjør.

Sammen med bortfalt av revisjonsplikt for en rekke virksomheter vil vi få et forsterket etterkontrollbehov i tillegg til at det må brukes mer ressurser på klagebehandling.

Samlet er vi i vår avveining noe tilbakeholdne i forhold til å anbefale departementets forslag om at begrensningen i klagerett oppheves.

Det er vår vurdering og anbefaling at dersom de någjeldende regler endres, etableres regler tilsvarende i mval § 18 – 1, dvs at skattyter foretar reparasjonshandling som sikrer pliktige dokumenter eller etterspurte handlinger ved klagetidspunktet.

Dette bør i så fall også ses som element i retning felles saksbehandlingslov og regler innen skatte- og avgiftsforvaltningen.

Oslo 29.mars 2012-03-29

For Ligningsutvalget
Karin Busk
styremedlem